

Inkomst- och utgiftsstat för landskapets enskilda medel under år 1965. (№ 30/1964).

Ltn Ragna Sanders finansmotion om anslag åt Studentkåren vid Åbo akademi för inrättande av ett särskilt "Ålandsrum" i det nya studenthuset.

Ltn Ragna Sanders finansmotion om höjning av anslaget under E-VI-1, Lån åt högskolestuderande.

Ltn Gunnar Häggbloms finansmotion om införande av anslag för utövande av lösningsrätt vid fastighetsöverlåtelser.

№ 30/1964.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l-
s e s framställning till Ålands landsting
med förslag till inkomst- och utgiftsstat för
landskapets enskilda medel under år 1965.

Budgetförslagets utgiftssida följer i huvudsak uppställningen i senaste års budget. Såsom ny underavdelning under "Undervisnings- och bildningsväsendet" tillkommer dock II:B, Ålands handelsskola med ty åtföljande ändringar av beteckningarna för övriga underavdelningar i samma kapitel. Inkomstsidan har ändrats såtillvida, att den spjälkts upp i avdelningar.

Beträffande enskilda medel kan konstateras en något bättre situation än under de senaste åren. Sålunda väntas en behållning uppstå från år 1964, närmast beroende på ökade inkomster från skogarna. Förvarande budgetförslag har även balanserats utan upptagande av finansieringslån. Emellertid finnes ännu icke skäl att utöka olika understöd, Landskapsstyrelsen finner i första hand angeläget att reservera medel, dels för utgifter i samband med den skattefinansiella utjämningen och dels för utövande av lösningsrätt vid fastighetsöverlåtelse. Förstnämnda anslag under VII:2 har i förslaget ökats medan landskapsstyrelsen för närvarande icke ansett sig kunna överföra ytterligare medel till de för inlösen reserverade medlen.

Löne- och indexjusteringarna har i enskilda budgeten observerats på enahanda sätt som för de i ordinarie inkomst- och utgiftsstaten upptagna befattningshavarna och arvodestagarna.

Budgetens slutsumma visar en ökning på endast 8,6 % beroende på minskningen av finansieringsutgifterna. Ökningen av egentliga utgifterna är emellertid större eller ca 19 %. Under utgifter II, Undervisnings- och bildningsväsendet, noteras genom bl.a. tillkomsten av handelsskolan, en ökning om 50.823 mark, motsvarande ca 43 %. Ökningarna i övrigt kan hänföras till ökade lönekostnader och stegrad kostnadsnivå i allmänhet.

En jämförelse mellan hittills budgeterat för år 1964 och föreliggande förslag för år 1965 utvisar följande

-2-

	Budget för år 1964, mark	Minskning - Ökning +	För år 1965 föreslås mark
Inkomster:	578.699	+ 49.991	- 628.690
<u>Utgifter:</u>			
I Landskapets skogshushållning	75.967	+ 4.553	80.520
II Undervisnings- och bildningsväsendet	117.572	+ 50.823	168.395
III Hälso- och sjukvårdsväsendet	235.150	+ 24.500	259.650
IV Särskilda anslag	15.200	+ 3.500	18.700
V Investeringsutgifter	22.310	+ 5.615	27.925
VI Understödslån	9.500	+ 2.000	11.500
VII Finansieringsutgifter	103.000	- 41.000	62.000
	578.699	+ 49.991	628.690

I övrigt hänvisas till detaljmotiveringen. Förslagsanslagen har i motiveringen betecknats med (f) och reservationsanslagen med (r).

Hänvisande till ovanstående får landskapsstyrelsen vördsamt föreslå att Landstinget måtte antaga följande förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapets enskilda medel under år 1965 samt be-
myndiga landskapsstyrelsen att upptaga för budgetens förverkligande erforderliga lån.

Mariehamn, den 19 november 1964.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson

Landskapskamrer

Henrik Gustafsson.

I n k o m s t e r .I. Skogs- och lantushållningen.

1. Försäljning av virke från landskapets skogar	100.000
2. Husbehovsvirke från landskapets jordbrukslägenheter	2.000
3. Arrendeavgifter från landskapets boställen och fiskerier	45.000
4. Avgifter för jaktkort	9.000
5. Skogvaktarens vederlag för hyres- och övriga naturaförmåner	1.380
6. Arrendatorer ådömd ersättning för husröta eller vanhävd .	10

Summa I kap. 157.390

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Bidrag av ordinarie medel för Ålands folkhögskola	155.000
2. Inkomster vid Ålands folkhögskola	7.100
3. Bidrag ur ordinarie medel för Ålands handelsskola	23.300
4. Elevavgifter vid Ålands handelsskola	1.000
5. Kommunala bidrag till Ålands handelsskola	5.000

Summa II kap. 191.400

III. Hälsovården.

1. Kommunernas andel i Ålands centralsjukhus' anläggnings- och driftskostnader	250.000
--	---------

Summa III kap. 250.000

IV. Inkomster av beviljade understödslån.

1. Räntor	3.000
2. Avkortningar	9.500

Summa IV kap. 12.500

V. Övriga inkomster.

1. Diverse inkomster	500
2. Försäljning av vissa fastigheter och byggnader	-
3. Indragning av utgiftsrester	-
4. Indragning av reservationsanslag	-
5. Beräknad behållning från år 1964	16.900
6. Finansieringslån	-

Summa V kap. 17.400

Summa inkomster mk 628.690

U t g i f t e r .I. Landskapets skogshushållning.

1. Avlöningar:

1 skogsvaktare-arbetsledare, grundlön		
(A 19)	8.628	
ålderstillägg	1.000	
dyrortstillägg	400	
löne- och indexjustering (förslagsanslag) <u>1.000</u>		11.028
2. Socialskyddsavgifter för skogsvaktaren-arbetsledaren		
(förslagsanslag)		550
3. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		5.000
4. Expensmedel		300
5. Avverknings- och transportkostnader (förslagsanslag) .		40.000
6. Skogsvårdsarbeten av olika slag (reservationsanslag) .		8.000
7. Premier för skogsförsäkringar		1.200
8. Premier för brandförsäkring av skogsvaktarbostaden		50
9. Underhåll och reparation av skogsvaktarbostaden		500
10. Bränsle till skogsvaktarbostaden (förslagsanslag)		500
11. Skatter för landskapets skogar (förslagsanslag)		4.500
12. Reparation av bostäder för skogsarbetare		1.000
13. Pensioner (förslagsanslag)		7.392
14. Till landskapsstyrelsens disposition för landskapets		
skogshushållning		500
Summa I kap. 80.520		

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

A. Ålands folkhögskola.

1. Avlöningar:

1 föreståndare, grundlön (A 26)	12.396
1 andra lärare, grundlön (A 20)	9.072
1 lärare i huslig ekonomi, grundlön	
(A 18)	8.196
1 handarbetslärarinna, grundlön (A 18) .	8.196
1 slöjdlärare och vaktmästare, års-	
arvode (A 18)	8.196
husmors- och bitr. föreståndarinne-	
tillägg	432
arvode åt vaktmästaren för eldning av	
centralvärmepanna	990
ålderstillägg (förslagsanslag)	13.100
dyrortstillägg	1.850
1 kristendoms- och språklärare (120 t.)	2.172
1 sånglärare (48 t.)	430
1 båtbyggare (40 t.)	420

tillfälliga föredragare och kurser	500	
timarvoden (studielinjen)	3.300	
2 hembiträden, 7 $\frac{1}{2}$ mån.	6.000	
extra köksbiträde, 6 mån.	2.000	
söndagsersättning	400	
resekostnader	400	
löne- och indexjustering (förslagsanslag) <u>7.000</u>		85.050
2. Städning		1.925
3. Socialskyddsavgifter (förslagsanslag)		4.700
4. Värme, lyse och vatten (förslagsanslag)		17.000
5. Undervisningsmateriel och bibliotek		1.500
6. Expensmedel		2.000
7. För allmän hälsovård (förslagsanslag)		350
8. Direktionens resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		500
9. Underhåll av byggnader		4.500
10. Understöd för mindre bemedlade elever (förslagsanslag)		4.000
11. Brandstodspremier		2.000
12. Pensioner (förslagsanslag)		600
13. Till direktionens disposition för skolan		400
A. Ålands folkhögskola. Summa 124.525		
<u>B. Ålands handelsskola.</u>		
14. Avlöningskostnader: (förslagsanslag)		
Handelsskolan	13.000	
Andel i med Ålands yrkesskola gemensamma avlöningar	1.000	
Socialskyddsavgifter	<u>800</u>	14.800
15. Hyror		4.500
16. Andel i med Ålands yrkesskola gemensamma drifts- kostnader		3.000
17. Råvaror, arbetsredskap, undervisningsmaterial och bibliotek		4.000
18. Underhåll och reparation av maskiner samt diverse utgifter		4.000
19. Till landskapsstyrelsens disposition för Ålands handelsskola		800
B. Ålands handelsskola. Summa 31.100		
<u>C. Understöd åt särskilda sammanslutningar.</u>		
20. Ålands Sång- och Musikförbund		500
21. Ålands Ungdomsförbund		1.250
22. Ålands Marthadistriktsförbund		750

23. Ålands Hemslöjdsförening	350
24. Ålands Folkminnesförbund	300
25. Ålands Vänner	200
26. Ålands Biblioteks-förening	500
27. Åländska Studentgillet	200
28. Ålands Skeppsbibliotek	300
29. Ålands Nykterhetsförbund	250

C. Understöd åt särskilda sammanslutningar.

Summa 4.600

D. Studieunderstöd.

30. Understöd åt mindre bemedlade elever från landsbygden vid Ålands lyceum	5.000
31. Stipendier åt elever vid Ålands folkhögskola	150
32. Stipendier åt elever vid Ålands lantmannaskola	200
33. Stipendier åt elever vid Ålands kvinnliga hemslöjdsskola	110
34. Stipendier åt elever vid Ålands husmodersskola	110
35. Stipendier åt elever vid Ålands sjömansskola	150

D. Studieunderstöd. Summa 5.720

E. Särskilda bildningsanordningar.

36. Bidrag för museiverksamheten (engångsanslag 1.000)	1.200
37. Till Mariehamns arbetarinstitut för exkursioner	400
38. Bidrag till Ålands Marthadistriktförbund för hem- slöjdens främjande	150
39. Bidrag till Ålands folkminnesförbund för utbyggnad av gammelgårdsanläggningen i Kastelholm	500
40. Bidrag till Ålands Fackliga Platsorganisation för kulturella kurser och föreläsningar	200

E. Särskilda bildningsanordningar. Summa 2.450

Summa II kap. 168.395

III. Hälso- och sjukvården.

1. Föreningen Folkhälsan på Åland för dess allmänna verk- samhet	1.000
2. Finlands Sjöräddningssällskap för upprätthållande av livräddningsstationer på Åland	250
3. Bidrag för specialvård i sjukhus utom landskapet	2.000
4. Ålands Marthadistriktförbund för anordnande av semes- ter åt mindre bemedlade husmödrar i barnrika familjer	400
5. Föreningen Folkhälsan på Åland för tandvård i den åländska skärgården	1.500
6. Mariehamns Frivilliga Brandkår för underhåll av ambulansbil	500

7. Bidrag åt kommunerna för erlagda konvalescent-
penningar (förslagsanslag)	4,000
8. Bidrag till Ålands centralsjukhus' anläggnings- och
driftskostnader (förslagsanslag)	250,000

Summa III kap. 259.650

IV. Särskilda anslag.

1. Bidrag för telefonanläggningar i avlägsna trakter	1,000
2. Husbehovsvirke för landskapets jordbrukslägenheter
(förslagsanslag)	2,000
3. För jaktvårdens främjande (reservations-förslagsanslag)	9,000
4. Till landstingspresidiets disposition	1,100
5. För rättshjälp åt inom landskapet bosatta mindre be-
medlade personer med åländsk hembygdsrätt	800
6. Socialskyddsavgifter	100
7. För syner och ekonomiska besiktningar samt kommitté-
arvoden gällande landskapets egendomar	200
8. Bidrag för elektrifiering i avlägsna trakter
(reservationsanslag)	4,000
9. Till landskapsstyrelsens disposition	500

Summa IV kap. 18.700

V. Investeringsutgifter.

A. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Anskaffande av inventarier för Ålands folkhögskola	1,650
2. Planering av skolgården och trädgården vid Ålands
folkhögskola	1,540
3. Installation av oljeeldning vid Ålands folkhögskola ...	6,600

A. Undervisnings- och bildningsväsendet. Summa 9.790

B. Övriga investeringsutgifter.

4. Arrendatorer tilldömd ersättning för utförda förbätt-
ringar av landskapets boställen (förslagsanslag) ...	10
5. Investeringar i egendomarna (förslagsanslag)	6,125
6. Istandsättning av virkestransportvägar (reservations-
anslag)	8,000
7. Grundreparation av skogvaktarbostaden	4,000

B. Övriga investeringsutgifter. Summa 18.135

Summa V kap. 27.925

VI. Understödslån.

1. Lån åt högskolestuderande	6,500
2. Lån åt ungdomsföreningar för reparation, ombyggnad
och uppförande av föreningshus	5,000

Summa VI kap. 11.500

VII. Finansieringsutgifter.

1. Beräknad brist från år 1964	-
2. För utgifter i samband med den skattefinansiella ut-
jämningen (reservations-förslagsanslag)	30.000
3. Ränteutgifter för av landskapet upptagna finansierings-
lån (förslagsanslag)	12.000
4. Avkortning på av landskapet upptagna finansierings-
lån (förslagsanslag)	20.000

Summa VII kap. 62.000

Summa utgifter mk 628.690

Detaljmotivering.Inkomster.

På grund av mångfalden inkomstposter och för att möjliggöra bättre överskådlighet har landskapsstyrelsen ansett lämpligt, att indela inkomsterna i 5 avdelningar.

Indelningen motsvarar i huvudsak utgiftssidans kapitel.

Tidigare inkomstposter har upptagits dels på basen av bokslutet för år 1963 och hittills under år 1964 influtna inkomster samt dels med beaktande av vederbörandes uppgifter om vad som under de olika momenten väntas inflyta under år 1965.

Såsom nya inkomstposter har observerats inkomster i samband med inrättandet av Ålands handelsskola. Inkomsterna härför har beräknats för höstterminen 1965. Det beräknade anslaget för höstterminen har sedan avgivandet av framställningen till ordinarie budgeten efter granskning kunnat justeras nedåt. Handelsskolan beröres närmare under detaljmotiveringen för utgifterna samt under motiveringen för 5 Ht.XIII:13 i ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för år 1965. Inkomstsidan har icke ansetts erfordra ytterligare motivering. På grund av den nya indelningen har momentens ordningsnummer helt ändrats.

Utgifter.I. Landskapets skogshushållning.I:1. Avlöningar.

Anslag 11.028 mark. Ökning 1.471 mark.

Ehuru undermomentet för ålderstillägg kunnat minskas, har anslaget i sin helhet höjts på grund av redan inträffade och förestående lönejusteringar. Under momentet löne- och indexjustering (f) har beaktats förhöjningarna på grund av stegrade indexkostnader.

I:2. Socialskyddsavgifter för skogvaktaren-arbetsledaren (f). Momentets rubrik ändrad.

Anslag 550 mark. Ökning 60 mark.

Motiveras av stegrade lönekostnader och tillkomsten av sjukförsäkringsavgifter, som jämte folkpensions- och barnbidragspremier ingår i socialskyddsavgiften.

I:3. Resor och dagtraktamenten (f).

Anslag 5.000 mark. Ökning 600 mark.

Förslås höjt då antalet resekilometer förväntas stiga.

I:5. Avverknings- och transportkostnader (f).

Anslag 40.000 mark. Ökning 2.000 mark.

Forstavdelningen avser att något minska avverkning under år 1965 i jämförelse med de senast förflutna åren. På grund av ökade löne

och andra omkostnader föreslås dock anslaget höjt.

I:9. Underhåll och reparation av skogvaktarbostaden.

Anslag 500 mark. Minskning 500 mark.

Enär under V:B.7 upptagits anslag för grundreparation förväntas underhållskostnaderna minska.

I:13. Pensioner (f).

Anslag 7.392 mark. Ökning 722 mark.

Motiveras av höjda pensioner.

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

A. Ålands folkhögskola.

II:1. Avlöningar.

Anslag 83.250 mark. Ökning 14.198 mark.

Motivering för ökningen som under I:1.

II:2. Städning.

Anslag 1.925 mark. Ökning 175 mark.

Motiveras av stegrade lönekostnader.

II:3. Socialskyddsavgifter (f). Momentets rubrik ändrad.

Anslag 4.700 mark. Ökning 1.350 mark.

Motivering som under I:2.

II:9. Underhåll av byggnader.

Anslag 4.500 mark. Ökning 500 mark.

Föreslås för 1) reparation av skolbyggnadens yttertak, som konstaterats läcka, 700 mark, 2) målning av elevinternatets fönsterkarmar och dörrar, 850 mark, 3) 3 elevrum tapetseras och målas, 1.200 mark, 4) slutförandet av tapetsering och målning i föreståndarbostaden samt målning av bagarstugan, 1.500 mark samt för smärre reparationer och oförutsedda behov 250 mark.

II:12. Pensioner (f). Momentet nytt.

Anslag 600 mark.

Avser extra pension åt vid skolan tidigare anställd hjälpkarl.

Ordningsnumren för de följande momenten har ändrats.

B. Ålands handelsskola.

Kapitlet nytt.

Såsom av motiveringen till landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat under 5 Ht.XIII:13 nämnes, har landskapsstyrelsen ansett lämpligt att i försökssyfte föreslå inrättandet av en handelsskola i anslutning till Ålands yrkesskola, men inom ramen för landskapets enskilda medel. Handelsskolan har beräknats kunna mottaga 20 elever i första klassen. Med beaktande av det antal åländska elever, som under de senaste åren genomgått handelsskolor i riket, torde det icke vara förenat med svårigheter att uppnå

detta elevantal, som enligt rikslagstiftningen är ett minimum för en ny handelsskola. Dessutom är det troligt att ett antal ungdomar, som nu söka sig till yrkesskolans handelsavdelning föredraga att försöka vinna inträde vid handelsskolan. Skolan avses bli tvåårig, men skulle åtminstone i det inledande skedet mottaga elever till första klassen endast vartannat år. En alternativ lösning, som landskapsstyrelsen avser komma att överväga, är det, att handelsskolan bliver såsom en ettårig påbyggnad till den nuvarande handelsavdelningen. Ehuru skolan föreslås såsom fristående skola bleve vissa utgifter gemensamma med yrkesskolan. Med beaktande av antalet klasser vid yrkesskolan har handelsskolan fullt utbyggd beräknats deltaga med 1/5 av de gemensamma kostnaderna och med elevintagning vartannat år med 1/10. Dessutom komme handelsskolan att till yrkesskolan erlägga hyra.

Såsom inkomster har beaktats bidrag ur ordinarie medel 75%, kommunala bidrag och elevavgifter.

För ernående av en helhetsbild har landskapsstyrelsen nedan upptagit de beräknade utgifterna för ett helt år, ifall skolan skulle arbeta med två klasser. Kalkylen är att betrakta såsom preliminär såtillvida att grunderna för vissa poster är oklara och fordrar ytterligare utredning, som dock icke torde inverka på de i detta nu beräknade totalkostnaderna. Landskapsstyrelsen har därför också valt att i sifferbudgeten upptaga endast vissa klumpsummor. Dessutom kommer läroplanerna för rikets yrkesskolor att genomgå betydande förändringar från och med läsåret 1965-1966.

Utgifter för 2-årig handelsskola.

1. Avlöningar:

2 lärare i yrkesämnen, årsarvode à 11.124	
(A 24)	22.248
1 eldvare-gårdskar1, årsarvode (A9) 1/5....	1.118
1 vaktmästare, årsarvode (A9) 1/5	1.118
1 städerska, årsarvode (A3)	4.404
1 ekonom, årsarvode (A 18) 1/5	1.639
1 kanslist, årsarvode (A 10) 1/5	1.161
ålderstilllägg (förslagsanslag)	2.230
dyrortstilllägg (förslagsanslag)	425
ersättning för söndags- och övertidsarbete (förslagsanslag)	530
lärarnas timarvoden (förslagsanslag).....	3.030
bibliotekariens arvode 1/5	210
skolläkarens arvode 1/5	200

rektorstillägg 1/5.....	235	
hemarbetsersättning	4.630	
löne- och indexjusteringar	4.300	47.478
2. Städning, löner	250	
rengöringsmedel och städredskap	665	915
3. Råvaror och arbetsredskap		4.025
4. Tryckningskostnader		200
5. Expensmedel		285
6. Undervisningsmateriel		3.720
7. Bibliotek		480
8. Underhåll och reparation av maskiner och inventarier		3.525
9. Underhåll av byggnader och gårdsplan		1.050
10. Bränsle, lyse, kraft och vatten	6.300	
Hyra	9.000	15.300
11. Elevernas hälsovård och förstahjälpustrustning...		1.000
12. Socialskyddsavgifter		2.400
13. Brandstods- och olycksfallsförsäkringspremier ..		1.215
14. Till landskapsstyrelsens disposition för handelsskolan		1.200
Summa utgifter mk		82.793

För år 1965, då handelsskolan kom att verka från den 1 augusti, har upptagits utgifter och inkomster endast för i stort sett 5/12 av de årliga kostnaderna, varvid samtidigt beaktats endast 1/10 av de med yrkesskolan gemensamma kostnaderna samt årsarvode för endast en lärare.

C. Understöd åt särskilda sammanslutningar.

II:20. Ålands Sång- och Musikförbund.

Anslag 500 mark. Ökning 200 mark.

Föreslås höjt då förbundet kalkylerar med större utgifter för ordnandet av den allnordiska sångfesten år 1966.

II:28. Ålands Skeppsbibliotek.

Anslag 300 mark, oförändrat.

Anslaget föreslås bibehållet tillslvidare då det ännu är osäkert om dess rätt till bidrag ur ordinarie medel.

E. Särskilda bildningsanordningar.

II:36. Bidrag för museiverksamheten.

Anslag 1.200. Ökning 900 mark.

Anslaget har delats mellan Ålands Museum, Ålands sjöfartsmuseum och Ålands kulturhistoriska museum. Då Ålands museum bör få sin behov täckta av ordinarie medel föreslås ordinarie anslaget

minskat med 1/3. För Eckerö hembygdsförening för inköp av bygdegård föreslås ett engångsanslag om 1.000 mark.

III. Hälso- och sjukvården.

(III:3). Bidrag för sjuktransporter i skärgården.

Minskning 1.000 mark.

(III:4). Bidrag för sjuktransporter till Åbo barnsjukhus.

Minskning 500 mark.

(III:9). Resebidrag åt patienter, vilka erhålla röntgen och radiumbehandling.

Minskning 1.000 mark.

Momenten III:3, 4 och 9 föreslås utgå då bidrag för sjukresor av det slag som beviljats ur förenämnda anslag, torde erläggas på grund av den nya sjukförsäkringslagen.

III:3. Bidrag för specialvård i sjukhus utom landskapet. Momentet nytt.

Anslag 2.000 mark.

Landstinget har vid budgetbehandlingen såväl år 1962 som 1963 på grund av i ärendet inlämnade finansmotioner, diskuterat möjligheterna att ur enskilda medel erlægga bidrag för de, som tvingats söka sjukhusvård i specialsjukhus utanför landskapet. Finansutskottet har uttalat sig häröver i sina betänkanden N:ris 18/1962 och 10/1963.

Landskapsstyrelsen har på grund härav inbegärt uppgifter från socialnämnderna i landskapet över särskilda kostnader för vård utom landskapet som sjukhuspatienter från Åland erlagt under åren 1962. Det må framhållas att utredningen icke gör anspråk på att vara på något sätt fullständig och siffrorna äro helt approximativa. Uppgifter ha inkommit från 10 kommuner. Sifferuppgifterna nedan har upptagits för båda åren tillsammans då de icke utan svårighet kan skiljas. Utredningen har önskat få fram antalet patienter, deras ekonomiska förhållanden, sjukdomens art, sjukhus, där patienten vårdats och antalet vårddygn, huruvida patienten erhållit remiss av läkare inom landskapet samt ifråga om kostnaderna; vårddygnsavgifter, mediciner och liknande kostnader och resor för egen del och nödvändig följeslagare samt slutligen i vilken mån patienterna själva, kommunen eller andra betalat kostnaderna.

Totalkostnaderna har sammanlagt för båda åren uppgivits till 73.600 mark, varav patienterna själva erlagt 48.600 mark. Enbart i vårddygnsavgifter har erlagts 44.600 mark medan kostnaderna i övrigt fördelar sig; mediciner och dylikt 12.000 mark. Resor

för egen del 9.800 mark och för följeslagare 7.200 mark.

Antalet uppgivna patienter stiga till 110. På grund av bristfälliga uppgifter kan antalet vårddygn lågt beräknas till 2.700. Medelvistelsetiden skulle enligt detta uppgå till 24 dygn och vårddygnsavgiften till ca 16:50 mark.

Patienterna har i huvudsak erhållit remiss från läkare i landskapet. Förutom ett större antal patienter, som sänts till Åbolands (barn)sjukhus, har vård erhållits vid såväl sjukhus i riket som i Sverige och i första fallet såväl vid statsunderstödda som privata sjukhus, utan att någon särskild gruppering kan göras. Landskapsstyrelsen anser att bidrag för specialvård utom landskapet skulle utgivas under år 1965 och erfarenheterna därav skulle få utvisa huruvida det är möjligt att även där efter utgiva dylika bidrag. Landskapsstyrelsen föreslår att bidragen skulle utgivas efter prövning av vederbörandes behov sålunda att bidraget endast skulle 1) avse vårddygnsavgift, 2) utgå med 50-100% av 6 mark överskjutande beloppet, 3) fordras att remiss erhållits av läkare inom landskapet.

Ordningsnumren för de följande momenten har ändrats.

III:8. Bidrag till Ålands centralsjukhus' anläggnings- och driftskostnader (f).

Anslag 250.000 mark. Ökning 25.000 mark.

Motiveras av stegrade kostnader och därav föranledd förhöjning av kommunernas andelar.

IV. Särskilda anslag.

IV:1. Bidrag för telefonanläggningar i avlägsna trakter.

Anslag 1.000 mark. Minskning 1.000 mark.

Anslaget synes kunna minskas då telefonnätet så småningom torde kunna anses utbyggt.

IV:4. Till landstingspresidiets disposition.

Anslag 1.100 mark. Ökning 500 mark.

Föreslås höjt då det länge varit oförändrat och tidigare anslag synes otillräckligt.

IV:8. Bidrag för elektrifiering i avlägsna trakter (r). Anslaget nytt.

Anslag 4.000 mark.

Landskapsstyrelsen hyser förhoppningen att under år 1965 de planerade elektrifieringarna av avsides skärgårdsområden skall kunna genomföras. Tidigare har för ändamålet av enskilda medel reserverats 8.000 mark.

Ordningsnumret för följande moment har ändrats.

V. Investeringsutgifter.

A. Undervisnings- och bildningsväsendet.

- V:1. Anskaffande av inventarier för Ålands folkhögskola.
Anslag 1.650 mark. Minskning 3.350 mark.
 Föreslås för inköp av motorgräsklippningsmaskin, anskaffande av flaggstänger och andra, smärre inventarier.
- V:2. Planering av skolgården och trädgården vid Ålands folkhögskola.
Anslag 1.540 mark. Ökning 140 mark.
 Föreslås för fortsatt arbete med skolgårdens planering i första hand anläggande av gräsmattor.
- V:3. Installation av oljeeldning vid Ålands folkhögskola. Momentet nytt.
Anslag 6.600 mark.
 Direktionen för folkhögskolan har anhållit om att även vid folkhögskolan skulle installeras oljeeldning. Landskapsstyrelsen har omfattat förslaget då oljeeldningen komme att underlätta arbetet i flera avseenden. Kostnadsförslaget innefattande oljeeldningsinstallation och radiatorutrustning uppgår till 6.510 mark.

B. Övriga investeringsutgifter.

- V:5. Investeringar i egendomarna (f).
Anslag 6.125 mark. Minskning 1.775 mark.
 Tilläggsanslutningsavgifterna för det lokala lågspänningsnätets utbyggnad beräknas för Berg och Tosarby Vestergård till ca 125:-. För värmeledningsinstallation å Tosarby Vestergård har beviljats i arrendenedsättning 1.500:-, och för nytt eldfast tak på stallbyggnaden å Grelsby kungsgård 2.300:- samt för stenröjning och nyodling å Haga kungsgård 2.200:-.
- V:6. Istandsättning av virkestransportvägar (r).
Anslag 8.000 mark, oförändrat.
 Avser virkestransportväg i Haga.
- V:7. Grundreparation av skogvaktarbostaden. Momentet nytt.
Anslag 4.000 mark.
 Föreslås för särskilda förbättringar i skogvaktarbostaden såsom installation av vattenledning, varmvatten och reparation av fyra rum.

VI. Understödslån.

- (VI:2). Lån åt landskapsstyrelsens tjänstemän för inköp av tjänstefordon.
 Momentet föreslås utgå.
- VI:2. Lån åt ungdomsföreningar för reparation, ombyggnad och uppförande av föreningshus. Momentet nytt.
Anslag 5.000 mark.

Då behov synes föreligga har momentet ånyo intagits i budgetförslaget.

VII. Finansieringsutgifter.

VII:1. Beräknad brist från år 1964.

Anslag - mark. Minskning 65.000 mark.

En kalkyl utgående från hittills bokförda inkomster och utgifter utvisar att en behållning om ca 17.000 mark beräknas år 1964.

VII:2. För utgifter i samband med den skattefinansiella utjämningen(r-f)

Anslag 30.000 mark. Ökning 24.000 mark.

Landskapsstyrelsen har även i tidigare budgetförslag önskat höja anslaget för ev. kommande behov men har på grund av en skilda medels ekonomiska läge måst avstå från kraftigare förhöjningar. Situationen synes nu något ljusare varför anslaget kan ökas.

Till Ålands landsting.

Åbo Akademis Studentkår har påbörjat uppförandet av ett nytt studenthem i Åbo med utrymme för 132 studenter. Huset beräknas stå färdigt för inflyttning höstterminen 1965. Tillsammans med det nuvarande studenthemmet från år 1950 kommer då att för högskolestuderande i Åbo stå till förfogande inalles 240 bostadsplatser i kårens egna fastigheter. Kostnaderna för det nya studenthemmet har beräknats till cirka 2.100.000 mark, varav studenterna själva genom insamlingar eller på annat sätt givna frivilliga bidrag måste hopbrinka 350.000 mark. Såsom vi alla känner till deltagar också de åländska studenterna med stor energi i ansträngningarna att skrapa ihop nödiga medel. Fortfarande är det dock mycket långt till målet. För att underlätta finansieringen har studentkåren beslutat, att också i detta nya studenthem får bekostas och inrättas särskilda "hemortsrum". I det nuvarande studenthemmet har Gamlakarleby, Jakobstad, Vasa och Pargas bekostat egna rum och i det nya hemmet hoppas byggnadskommitten att åtminstone Ekenäs, Hangö, Närpes och Åland skulle bekosta varsitt rum.

Kostnaderna för ett sådant hemortsrum har fastställts till 10.000 mark och för detta belopp tilldelas då vederbörande rum hemortens namn samt förklaras med förtursrätt stå till förfogande för studenter från just denna ort.

Vid Åbo akademi och vid Handelshögskolan i Åbo finnas för närvarande ett 60 - tal åländska studenter, varav tyvärr endast 13 stycken kunnat beredas rum på det nuvarande studenthemmet. Då antalet studenter från Ålands lyceum ingalunda visar en tendens att nedgå och då numera alltflere högskolestuderande av olika orsaker synas föredraga Åbo som studiestad, är det tydligt att frågan om lämpliga bostäder för vår studerande ungdom kan utvecklas till ett allvarligt problem om vi icke i tid vidtaga lämpliga åtgärder för att underlätta den framtida bostadsanskaffningen. Ett utomordentligt sätt från det allmännas sida att visa sitt intresse för studenterna och sin beredvillighet att hjälpa till med att lösa bostadsproblemet skulle nu vara att i enskilda budgeten för år 1965 anvisa 10.000 mark för ett särskilt "Ålandsrum" i det nya studenthemmet. Genom att bevilja ett sådant anslag skulle landstinget på ett framsynt och påtagligt sätt verksamt bidra till att stödja den åländska akademiska ungdomen.

Under hänvisning till ovanstående får jag förty vördsamt föreslå,

att i inkomst- och utgiftsstaten för landskapet Ålands enskilda medel år 1965 skulle upptagas ett anslag om 10.000 mark att utgivas till Studentkåren vid Åbo akademi för inrättande av ett särskilt "Ålandsrum" i det nya studenthemmet.

Mariehamn, den 24 november 1964.

Ragna Sanders.

Till Ålands landsting.

Alltsedan år 1955 har i inkomst- och utgiftsstaten för landskapet Ålands enskilda medel upptagits anslag till varierande belopp för lån åt högskolestuderande. Ur dessa medel har många åländska studerande erhållit hjälp till sina studiekostnader. Tyvärr har det synbarligen icke varit möjligt att låta låneanslagets storlek följa den oavslåtliga kostnadsstegringen, måhända, förutom annat, beroende på att enskilda budgeten varit tyngd av andra nödvändiga anslag. På grund av anslaget otillräcklighet och många ansökningar har det icke varit möjligt för landskapsstyrelsen att bevilja lån till större belopp än i medeltal c:a 1.000 mark per år. Då man betänker att studiekostnaderna i Åbo per månad uppgår till i medeltal 300 mark och i Helsingfors till minst 350 mark inser man, att hittills beviljade studielån knappt ens täckt kostnaderna för en hösttermin i studiestaden. För att i någon mån möjliggöra ett mera effektivt stöd åt åländska högskolestuderande borde anslaget nu ovillkorligen höjas. Minimibeloppet av varje studielån borde beräknas till åtminstone 1.200 mark per år och för att motsvara behovet och efterfrågan borde 7 - 8 studielån årligen beviljas. Samma studerande borde givetvis också få ansöka om

och beviljas studielån under flere år efter varandra.

Räntan på dessa studielån har enligt uppgift hittills utgått enligt ungefär samma procentsats, som affärsbankernas utlåningsräntor. Detta synes mycket oskäligt, då t.ex. lån för yrkesstudier äro helt räntefria. Det borde därför vara fullt tillräckligt om den årliga räntan på dessa högskolelån skulle fastställas till 3 - 4 %. Landskapsstyrelsen har visserligen haft befogenhet att föreskriva de närmare lånevillkoren, men uppenbarligen måste också landstinget vara berättigat att vid ett visst anslag i budgeten fästa närmare villkor.

Under hänvisning till ovanstående får jag förty
vördsamt föreslå dels,

att anslaget under momentet E - VI - 1 Lån åt
högskolestuderande, i inkomst- och utgiftsstaten för landskapet
Ålands enskilda medel år 1965 skulle höjas från föreslagna
6.500 mark till 10.000 mark; ävensom dels,

att den årliga räntan på ovannämnda studielån
skulle maximeras till 4 %.

Mariehamn, den 23 november 1964.

Ragna Sanders.

Mml. 24/11 kl. 17¹⁵ av S. H.

J. L.

403

Till Ålands landsting.

Det har längs olika kanaler kommit till lands-
ngsmännens säkra kännedom, att Björkör enstaka hemman i Föglö socken överlå-
ts till en person, som icke åtnjuter åländsk hembygdsrätt ävensom att denna
pare hos landskapsstyrelsen ansökt om dispans från stadgandena i lagen den
december 1951 om utövande av lösningsrätt vid överlåtelse av fastighet i
ndskapet Åland. Utan att föregripa landskapsstyrelsens ställningstagande i den
a eller den andra riktningen i detta ärende borde dock tydligen landstinget,
nom att bevilja härför nödiga medel, skapa reella förutsättningar för land-
apsstyrelsen att, om så vore, inlösa detta hemman i landskapets ägo. Den ifråga-
ommande köpeskillingen torde, enligt uppgift, vara såpass hög att landskapssty-
elsen icke utan särskilt beviljat anslag kan ens avgiva ett fast anbud på
emmanet.

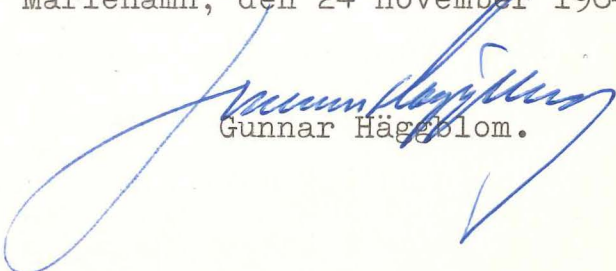
Landstinget, som i sista hand bör övervaka
älvstyrelselagens förverkligande, kan knappast heller underlåta att taga

ställning i ett ärende, som detta, då fråga synes vara om överlåtande av ett helt skärgårdshemman i utomåländska händer. Det kan vara möjligt att landskapsstyrelsen, trots att nödiga medel ställts till förfogande, ändock av olika orsaker icke kan fullfölja ett eventuellt önskemål om inlösen av Björkörs hemman men i medvetandet om att landstinget, genom att bevilja dessa medel, ställt sig bakom landskapsstyrelsens strävanden att begränsa utomåländska jordförvärv, bör uppenbarligen ändock landskapsstyrelsen ha möjligheter att uppnå en bättre och säkrare förhandlingsposition. ~~Huru om just detta speciella ärende utvecklar sig, skulle i varje fall landskapsstyrelsen städse kunna trygga sig till landstingets manifestation av viljan att inom ramen för möjligheterna bevara den åländska jorden i åländska händer.~~

Under hänvisning till ovanstående får jag förvördsamt föreslå,

att i inkomst- och utgiftsstaten för landskapet Ålands enskilda medel år 1965 skulle införas ett anslag om 230.000 mark, till landskapsstyrelsens förfogantingen, och i första hand, för inlösen av Björkör enska hemman i Föglö socken eller också för utövande av löningsrätt vid fastighetsöverlåtelser i allmänhet till personer, som icke åtnjuta åländsk hembygdsrätt.

Mariehamn, den 24 november 1964.

Gunnar Häggblom.